

● Podivnosti kolem zavádění evropského vlakového zabezpečovacího systému ETCS ... str. 1 ● Příklad nerovného zacházení se zaměstnanci na železnici – budou i „svátky“ tématem příštího kolektivního vyjednávání? ... str. 1 a 2 ● Marná snaha? Jak vidět dílčí bilancování našich kolegů z Veselí nad Moravou ... str. 2 ● Jednala pracovní skupina k služebním tabletům ... str. 2 ● K výsledkům desátého Memoriálu Břetislava Demela ... str. 3 ● Pistolí proti kašli ... str. 3 ● Nabídka kalendářů na rok 2019 ... str. 4 ●

číslo 10

31. května 2018
ročník 71

Zájmy strojvůdce

“VLASTNÍ SILOU”

ČTRNÁCTIDENÍK ODBOROVÉ ORGANIZACE FEDERACE STROJVŮDCŮ ČESKÉ REPUBLIKY

ETCS. Opravdu krok vpřed?

Dne 23. dubna se členové prezidia FSČR zúčastnili zkušební jízdy zvláštního vlaku v trase Kolín–Brno. Tento vlak jel v rámci zkušebního provozu pod plným dohledem ETCS. V rámci této jízdy nám zaměstnanci AŽD Praha celý systém podrobně představili a za jízdy nasimulovali mnoho častých i méně běžných provozních stavů tohoto systému.

V současné době probíhá v úseku Kolín–Břeclav zkušební provoz systému ETCS a během letošního roku měl začít provoz rutinní. Někteří dopravci již mají i několik málo vozidel, která tento provoz umožňují, avšak SŽDC zatím nevydala potřebný předpis. Zatím není ani jasno v otázce, jak se budou strojvedoucí chovat ke stávajícím návštěvníkům, která budou minimálně do roku 2025 na trati i při jízdě vlaku pod plným dohledem ETCS. Existují dvě extrémní možnosti: ● Strojvedoucí jedoucí pod plným dohledem ETCS bude veškerá návštěvídla ignorovat a bude se řídit jen podle informací zobrazených na displeji ETCS. ● Strojvedoucí jedoucí pod plným dohledem ETCS bude sledovat jak všechna návštěvídla na trati, tak i informace zobrazené na displeji ETCS.

Je jasné, že obě tyto možnosti jsou špatné. Bude proto důležitým úkolem letošního roku, pokusit se nastavit taková předpisová ustanovení, která budou strojvedoucí co nejméně zatěžovat a zároveň nebudou umožňovat naučení „špatných“ návyků (jízdou plnou rychlostí proti návštěví stůj).

Bohužel celý systém výstavby ETCS v ČR na mě působí velice špatným dojmem, neboť z toho opět vzniká u nás tolik oblíbený kočkovpes, kdy se snažíme sloučit neslučitelné. Kdyby byly systémem ETCS vybavovány všechny nové tratě (VRT) anebo tratě po rekonstrukci, které by ale už neměly národní vlakový zabezpečovač a ETCS by na nich bylo jediným systémem, bylo by všechno v pořádku. Takto je ale opět vytvářen stav, že strojvedoucí se bude během jízdy věnovat mnohem více jiným činnostem než bezpečnému vedení vlaku.

Další velice nepřijemnou skutečností jsou informace, které se šíří celou železničářskou veřejností. Ministerstvo dopravy (MD) v rámci přehnaně restriktivního výkladu migrační fáze budování systému ETCS chce zakázat vybavení všech tratí jiným systémem než ETCS. V praxi by to znamenalo, že všechny nově postavené anebo rekonstruované úseky tratí

budou muset být vybaveny pouze interoperabilním zabezpečovačem, což je pouze systém ETCS. Konkrétně to znamená, že pokud by v příštím roce došlo k rekonstrukci trati, kde v současné době je národní zabezpečovač s lineárním systémem (LS) – autoblok, po dokončení této akce by muselo dojít k vypnutí tohoto zabezpečovače, omezení rychlosti na 100 km/h a ke značnému snížení úrovně zabezpečení na této trati. Tento stav by na takové trati trval až do vybavení systémem ETCS. Vzhledem k finanční náročnosti budování systému ETCS by tak reálně hrozilo, že tento přechodný stav by postupně přešel do stavu trvalého.

Je pak otázkou, jak dlouho budou kraje ochotny objednávat dopravu na regionálních tratích, kde by se mohlo jezdit moderními vozidly rychlostí až 160 km/h, když toto nebude možno, protože na trať nebude dovoleno instalovat jiný systém zabezpečení než ETCS, který ale na takové trati nikdy nedosáhne ekonomické návratnosti. Kam by tato spirála mohla vést, je nám všem asi jasné.

Tento extrémní výklad evropských směrnic MD je o to podivnější, že naši západní sousedé Rakousko a Německo zatím s vypínáním národních zabezpečovačů nepočítají. Je mi jasné, že mezinárodní interoperabilita je důležitá, ale nemělo by to být na úkor bezpečnosti provozu na hlavních tratích

K napsání tohoto článku jsem se chystal dlouho. Bohužel nejsem barvitý vypravěč, ale jde o odpověď na otázku, která mě opravdu nenechává klidným. V zákoně 262/2006 Sb. (zákoník práce) v platném znění je napsáno v části šesté, hlava II, paragraf 115, odstavec 3 toto: „Zaměstnanec, který nepracoval proto, že svátek připadl na jeho obvyklý pracovní den, přísluší náhrada mzdy ve výši průměrného výdělku nebo jeho části za mzdu nebo část mzdy, která mu ušla v důsledku svátku.“ A proto se ptám – **který je náš obvyklý pracovní den?!**

Dle nejen mého názoru je to každý den v roce od 1. ledna až do 31. prosince. Protože pracujeme v nepřetržitém režimu práce a denní normativ pro nás činí 5:09 na KAŽDÝ den! Avšak v PKS 2018 (2017, 2016, 2015, 2014

a současně s nemožností zvýšení úrovně bezpečnosti provozu na regionálních tratích. Problémy, které s tímto přechodem nastanou,

Nedávno opravená Regionova 814/914 130. Korporátní „kabátek“ jí sluší o poznání více než původní žlutozelený nátěr. Snímek Jaroslava Krupičky je ze 7. listopadu 2017, kdy stála u 3. nástupiště žst Nymburk před odjezdem do Jičína jako Os 15811

Pouze selhání lidského faktoru?

Shodou okolností právě 16. května, kdy naše profesní odborová organizace obdržela zde na jiném místě citované obecné vyjádření Drážní inspekce, Česká televize na svém zpravodajském programu ČT24 byla přece jen konkrétnější. Ale i jiná média. Odcitujme si zde například zpravodajský portál iDNES.cz:

„Došlo k selhání lidského faktoru. Jakoukoliv technickou závadu můžeme s největší pravděpodobností vyloučit,“ řekl Martin Drápal z Drážní inspekce. Dodal, že chybně vjel na trať vlak směřující z Volar do Českých Budějovic. „Podrobnější informace budou v závěrečné zprávě o nehodě, která bude hotova za několik měsíců,“ uvedl.

Proč to máme se státními svátky „jinak“?!

– dále jsem nepátral) pro ČD se mluví o obvyklém pracovním dnu vzhledem ke státnímu svátku jinak. V příloze 2, Čl. 13 – **Mzda a náhrada mzdy za svátek v odstavci 4** je napsáno: **Zaměstnanec, který nepracoval proto, že svátek připadl na jeho obvyklý pracovní den, přísluší náhrada mzdy ve výši průměrného výdělku. Obvyklým pracovním dnem je pro účely posuzování tohoto nároku, den, na který má zaměstnanec naplánovanou směnu nebo její část.** Totéž odpovídá dle platného dokumentu PKS.

Určitě každý z nás obdrží pravidelně rozpis směn na dané tzv. vyrovnávací období a každý z nás jistě také zaregistroval to, že v době státního svátku je vždy všechno nějak jinak. Nejinak je tomu v této době i s přístupem zaměstnavatele k jednotlivým skupinám zaměstnanců. V době změny grafikonu velmi spěchají systémoví specialisté se zpracováním směny na další období, aby zapracovali do směnařů právě státní svátky, kdy nám právě část výkonů odpadá z logického důvodu, že některé vlaky nejedou. Důvod této činnosti – právě poslední větička zde uvedeného článku PKS 2018. Nemáš naplánovanou směnu – nemáš nárok na odpadlý výkon ve svátek. A co víc, výkon, který ti byl zrušen v plánu, musíš odpracovat.

Našemu zaměstnavateli asi nic neříká znění dalšího článku zákoníku práce v platném znění, kde se píše v části první, hlava IV, paragraf 16: „Zaměstnavatelé jsou povinni zajišťovat rovné zacházení se všemi zaměstnanci, pokud jde o jejich pracovní podmínky, odměňování za práci a o poskytování jiných peněžitých plnění

mimo těch, kteří se „svátkového práva“ zřeknou tak, aby k doplatku neodpracovaných hodin nemuselo dojít. Komu čest tomu čest, zbývá jen si povzděchnout. Kéž by tak postupoval i v jiných případech a u jiných profesí. Tímto nastává situace: Jednak že v naší profesi se s institutem odpadlého výkonu ve svátek a tím at' už náhradě mzdy či nekrácení mzdy za tuto dobu, v podstatě na rozdíl od „denňáků“, nesetkáme. A jednak, a to je asi ten hlavní důvod nespokojenosti s řešením svátků, v okamžiku sesypání svátků na jednu velkou hromadu a opětného přerozdělení tak, jak jej popisují u našich kolegů, vyvstává pocit, že výkon, který by se automatickým

a plnění peněžité hodnoty, o odbornou přípravu a o příležitost dosáhnout funkčního nebo jiného postupu v zaměstnání.“

Pokud by tato stať ze zákoníku práce byla uváděna v praxi naším zaměstnavatelem, musel by i zaměstnancům s rovnoměrně rozvrženou pracovní dobou (osmičkářům, vesměs THP) naplánovat směny jako pracovníkům v nepřetržitém režimu práce. Zaměstnavatel přece ví, kdy je státní svátek, a proto by měl naplánovat v den státního svátku tzv. osmičkářům pracovní volno a oni by si chybějící výkon museli doplnit jako my. To by bylo rovné zacházení v praxi. Nebo jinak – všem zaměstnancům v našem režimu práce, i když nemá naplánovanou směnu, proplatit minimálně 5:09 h odpadlého výkonu ve svátek. Opět by se jednalo o rovné zacházení.

Názorem sděleným v tomto článku se nijak nechci dotknout práv tzv. osmičkářů. Dle mého názoru zde zaměstnavatel postupuje přesně dle litery zákona. V našem případě zaměstnavatel využívá plně článku o náhradě mzdy za práci ve svátek uvedeného v PKS 2018, ale tím se právě dle mého názoru dostává do rozporu s paragrafem 16 zákoníku práce o rovném zacházení se zaměstnanci. Proto prosím o odpověď. – Proč je to tedy takto se státními svátky u ČD vztažno k jejich zaměstnancům, kteří pracují v nepřetržitém režimu práce s nepravidelnými nástupy? Jedná se vesměs o strojvedoucí, vlakvedoucí či průvodčí, tedy o profese tzv. provozních zaměstnanců, kteří by měli být páteří ČD. Myslím, že toto téma by bylo vhodné otevřít nejpozději při dalším kolektivním vyjednávání a zajistit rovné zacházení se zaměstnanci, jak ukládá zákoník práce.

Svátkové právo asi není tím nejlepším řešením

„Svátkové právo“ se s mírnými úpravami objevuje v textu kolektivních smluv ČD již několikrát, vždy pouze s mírnou úpravou reagující na skutečný počet dnů státních svátků připadajících na obvyklý pracovní den tzv. denních zaměstnanců v tom či onom roce. To je v současné době jediný dojednaný „benefit“, který by měl ošetřovat rozdíl, velmi precizně popisovaný kolegou z Valašského Meziříčí v článku Proč to máme se státními svátky „jinak“? Má to ovšem podle mne i několik „ALE“.

Této problematice jsme se věnovali již také

Pokračování na str. 2

Jan Štastný, člen ZO FS Valašské Meziříčí

